

Datum

17 juni 2021

Onderwerp**VNG inbreng Rondetafelgesprek stikstofproblematiek 21 juni 2021**

Geachte woordvoerders landbouw,

U heeft 21 juni 2021 uw rondetafelgesprek Stikstofproblematiek. Graag brengen wij ons standpunt onder uw aandacht.

Gemeenten zijn een belangrijke partij in de uitvoering van het stikstofbeleid en de integrale benadering daarvan naar vele andere maatschappelijke uitdagingen. In dat opzicht betreuren wij dat we niet aan dit rondetafelgesprek kunnen deelnemen.

Dat gezegd hebbende, het gaat om onze inwoners en ondernemers die al geruime tijd hinder ondervinden van de stikstofimpasse. Keer op keer komen rapporten en adviezen uit en volgen langdurige gesprekken. Maar gemeenten vragen zich af "Wanneer kunnen we nu eindelijk aan de slag met de woningnood, de infrastructuur, het wegnemen van de onzekerheden bij veehouders?" Daarvoor is besluitvorming nodig over een serieuze afname van stikstofemissies en dat is niet eenvoudig. Linksom of rechtsom zal het voor bepaalde groepen een slechtnieuwsgesprek worden.

Daarom pleit de VNG er voor om niet sectoraal vanuit Den Haag besluiten te nemen, maar gebiedsgericht te werken en te regelen wat aanvullend nodig is. Focus daarom niet op enkelvoudige oplossingen, maar op een duurzame integrale aanpak die regio's weer perspectief geeft, een toekomst waar ze samen met andere partijen, ondernemers en inwoners aan kunnen werken.

Wij geven u graag drie specifieke aandachtspunten mee:

1. Neem extra maatregelen gericht op reële emissiereductie

De maatregelenpakketten uit de kamerbrieven van november 2019 en april 2020 waren naar onze mening een eerste stap om op korte termijn vastgelopen zaken los te trekken. De Wet stikstofreductie en natuurverbetering biedt de basis voor de lange(re) termijn met mogelijkheden om bij te sturen wanneer doelen niet behaald dreigen te worden. We dringen erop aan zo snel mogelijk aan de slag te gaan.

Er is wel meer nodig. We moeten werken aan een robuuste aanpak en investeringen ten behoeve van een hogere natuurkwaliteit en voor urgente maatschappelijke problemen zoals de woningbouw. Deze moeten juridisch houdbaar zijn zodat we niet over twee jaar alsnog vastlopen bij de Raad van State. Daarvoor moet de stikstofemissie aanzienlijk worden gereduceerd.

We zien bovendien dat de stikstofruimte die ontstaat door de bronmaatregelen en de stikstofruimte die lokaal ook nodig is om gewenste ontwikkelingen van de grond te krijgen niet overal overeenkomen. Ook vanuit de gebiedsgerichte aanpakken zullen voor de korte en middellange termijn vragen ontstaan naar extra bronmaatregelen. Wacht daar niet mee. Het is nu nodig.

Bijvoorbeeld in het Zuid Hollandse kustgebied is er schaarste aan (lokale) bronnen om de stikstof te reduceren t.b.v. intern en extern salderen. Daar liggen echter wel urgente maatschappelijke

opgaven op het vlak van het realiseren van betaalbare woningen. Hier lijkt bovendien inzet op een generieke reductie van NOx (stikstofdioxide uit de industrie en wegverkeer) meer voor de hand te liggen dan inzet op een reductie van NH3 (ammoniak van de veehouderij).

2. Haal schotten tussen budgetten weg voor een integrale gebiedsbenadering

Wat gemeenten betreft, is het van belang dat de leefbaarheid van gebieden centraal staat, het kan daarom niet alleen gaan om saneren, maar ook om reconstrueren; de maatregelen moeten passen in een breder toekomstperspectief voor het landelijk gebied. Koppel de opgaven aan andere sectorale opgaven zoals de klimaatadaptatie en het vestigingsklimaat en aan de opgaven die lokaal spelen. Laat de instrumenten beter aansluiten bij integrale gebiedsprocessen en zorg voor ontschotting van budgetten van al die programma's die een sectoraal doel nastreven in het landelijk gebied. Door het ontschotten van budgetten voorkomen we een suboptimale inzet van middelen en bereiken we een maximale kwaliteit.

3. Zorg voor een langjarig commitment en stevig investeringsprogramma

Gemeenten weten wat er leeft in een gebied en wat relevant is voor de keuzes die agrariërs maken. Help daarom ook de blijvers aan een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Dat kan bijvoorbeeld door het uitbreiden van het omschakelprogramma voor stikstofarme(re) en meer duurzame landbouw, extra middelen voor innovaties en uitbreiding van de pilot grondmobiliteitsfonds. Ook hier geldt: Een helder langjarig perspectief is een vereiste om investeringsbeslissingen op te kunnen baseren.

Tot slot. Samen met een besluitvaardige Kamer kunnen we werken aan de weg vooruit. Gemeenten zijn een belangrijke partij in de uitvoering en staan dicht bij onze inwoners. Onze kennis van wat er leeft en specifiek is in gebieden, hoe opgaven met elkaar samenhangen, wat er nodig is om beleid te vormen dat uitvoerbaar is, zetten we graag op een gelijkwaardige manier in met Rijk en provincies.

Voor vragen kunt u contact opnemen met:

Richard van Vliet
Senior adviseur Public Affairs
richard.vanvliet@vng.nl
06 575 93 158